

A gyártói befizetési kötelezettség emelésének hatása a gyógyszerkassa egyenlegére

Márky Kristóf, Bagi Péter
Healthware Tanácsadó Kft.

Háttér és célok

A Magyar Közlöny 2022.06.04-én megjelent 93. számában kihirdették az extraprofit adókról szóló 197/2022. (VI. 4.) Kormányrendeletet, amely alapján a termelői áron 10 ezer Ft-nál drágább készítmények forgalma után, április hónaptól kezdődően 28%-ra emelték a gyártói befizetési kötelezettség adókulcsát. Elemzésünkben arra kerestük a választ, hogy a +8% pontos gyártói befizetési kötelezettség milyen hatást gyakorol a gyógyszerkassa egyenlegére a 2022. évre vonatkozóan.

Módszertan

Az iparági becslésünkön túl további lehetséges piaci reakciókat vizsgáltunk, melyek jelentősen módosíthatják a költségvetés szempontjából végül ténylegesen többletbevételeként teljesülő gyártói befizetéseket.

Megvizsgáltuk azon 10 ezer Ft-nál drágább gyógyszerkészítményeket, ahol alacsonyabb termelői árú kiszérelés is elérhető branden belül, mivel elképzelhető a forgalom áttérődése az alacsonyabb árú kiszérelésekre. Szintén vizsgálatunk tárgyát képezték azon készítmények melyek a 10 ezer Ft-os termelői ár határon helyezkednek el, mivel esetükben szintén megtakarítási potenciált jelenthet egy esetleg árcsökkentés, tekintettel arra, hogy 10 ezer Ft alá csökkentés esetén a +8%-os gyártói befizetési kötelezettségtől mentesülnek.

Eredmények

Számításaink szerint 14,5 milliárd Ft-tal növekedik a gyártói befizetési kötelezettség a 2022. évben. Ennél kisebb mértékben javítja a kiadási többlet szemléletű egyenleget, mivel a támogatásvolumen szerződések alapján teljesített visszafizetések közvetlenül az adóalapot csökkentik, így az érintett készítmények esetében az érvényesített kedvezmény is nagyobb adókötelezettség megtakarítást eredményez.

A pénzforgalmi költségvetési szemléletű egyenleg is jelentősen, kb. 6,5 milliárd Ft-tal javulna becslésünk szerint az adóemelés hatására, de ez jóval kevesebb a kötelezettség szemléletben keletkező, támogatásvolumen kedvezménnyel korrigált összegnél. Ennek egyik oka, hogy a K+F ráfordítások után engedményre jogosult cégek valószínűleg a megemelt adókötelezettségből is tudnak még engedményt érvényesíteni, aminek valószínűségét növeli, hogy egyébként a teljes piachoz képest jóval kisebb a részarányuk, ha csak a 10 ezer Ft-nál drágább kiszérelésekre jutó adófizetési kötelezettséget nézzük. Ennek hatásaként 2 milliárd Ft-tal alacsonyabb tényleges iparági befizetést becsültünk. Másik oka pedig a kötelezettségekhez képest 3 hónappal később teljesülő adóbefizetések, ami a 2022. év esetében azt eredményezi, hogy az adóemelés hatása csak 6 havi adóbefizetésben fog jelentkezni, míg kötelezettség szemléletben 9 haviban. Ennek hatásaként 4 milliárd Ft-tal alacsonyabb iparági adóbefizetést becsültünk.

Az adóemelés tehát a kiadási többlet egyenleget körülbelül 13 milliárd Ft-tal, míg a pénzforgalmi egyenleget kb. 6,5 milliárd Ft-tal javítja jelenlegi becslésünk alapján.

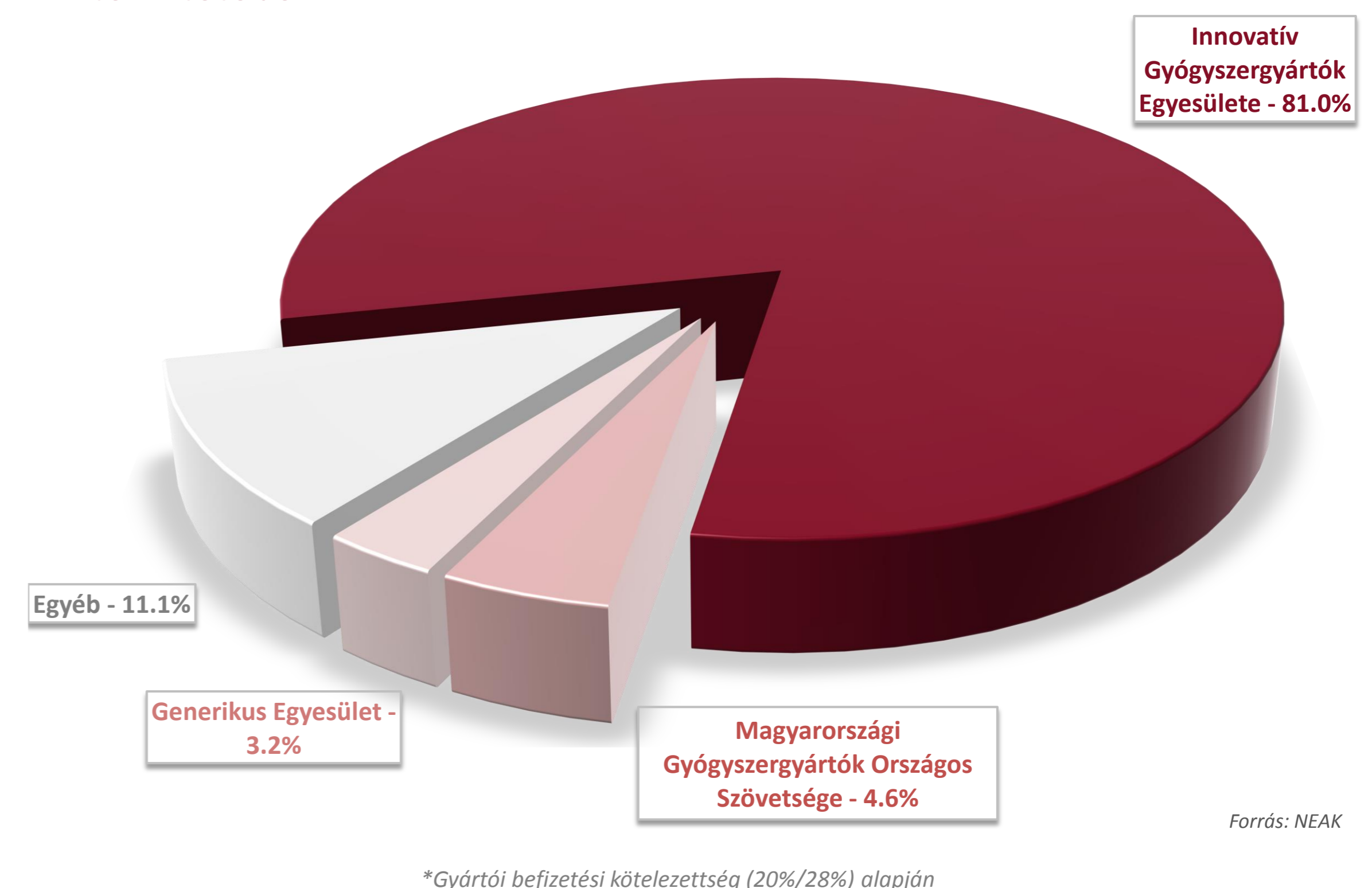
További lehetséges piaci reakciókat vizsgálva, összesen 75 olyan brandet találtunk, ahol adott branden belül elérhető 10 ezer Ft-nál drágább, valamint olcsóbb kiszérelési egység is, valamint hatáserősség szempontjából helyettesíthetőnek tekinthetőek egymással az érintett TTT-k. Amennyiben a teljes forgalom branden belül áttérődne az alacsonyabb kiszérelésekre, úgy további 1,345 milliárd Ft-tal csökkenne a gyártói befizetési kötelezettség kiadás többlet szemléletben.

Elemzésünkben 59 TTT esetén megfigyelhető, hogy a termelői árat 10 ezer Ft alá csökkentve magasabb bevétel érhető el az összes jogcím forgalmát tekintve, az alacsonyabb adókulcs alá kerülés miatt.

A MAT időszaki tény dobozforgalmakkal kalkulálva összesen 538 millió Ft-tal több bevétel keletkezne a forgalmazóknál. Finanszírozói\költségvetési oldalról nézve az alacsonyabb termelői árak miatt ugyan 1,5 milliárd Ft-tal kevesebb társadalombiztosítási támogatás keletkezne, de ennél nagyobb mértékben 2,4 milliárd Ft-tal csökkenne az adófizetési kötelezettség.

Megvizsgáltuk, hogy a +8%-os adóemelés milyen mértékben érinti a főbb gyógyszeripari egyesületeket. Analízisünk alapján egyértelműen kirajzolódik hogy az Innovatív Gyógyszergyártók Egyesülete a leginkább érintett a 8%-os adóemelésben, tekintettel az innovatív terápiák magasabb termelői árára.

I. ábra: Gyógyszeripari egyesületek érintettsége* az adóemelés tekintetében

A gyártói befizetési kötelezettség elemzése kapcsán fontos megjegyezni, hogy 2021-ben kiadás többlet szemléletben 412,136 milliárd Ft volt a bruttó TB kiáramlás, amelyből iparági szinten minden befizetési kötelezettséget összevetve 118,606 milliárd Ft keletkezett. Így a jelenlegi adóemelés egy már meglévő és kimagasló adóteher növekményére vonatkozik, amely a jelenlegi forint árfolyam ingadozásnak köszönhetően igen jelentős kihívás elé állítja a gyógyszergyártó cégeket.

Következtetések

A kormányzat által megemelt, gyógyszerforgalmazókat érintő extra adó bevezetése, költségvetési szinten minimális bevételfokozó potenciált hordoz. A kommunikációban elhangzott célérték a számításaink alapján nem tűnik realizálhatónak. A kapott eredményeket értékelhetjük az állam részéről kockázatnak, hogy ha az eredeti, és kommunikált célkitűzés szerint 20 milliárd Ft-tal több iparági befizetést várnak az idei évben. Vélhetően a bevételek nem teljesülése esetén sem kell számítani kiegészítő intézkedésekre, mivel a jelenlegi különadó a többi ágazati szektorhoz képest inkább jelzés értékkel bír, amit egy kicsi, de rendkívül profitábilis iparágra rónak ki. Amennyiben ez a kép nem változik meg a gyógyszeryiparról, úgy folyamatosan növekvő közterhekre és csökkenő presztízsre lehet számítani, melyek lassan és csendben teljesen ellehetetlenítik az ágazatot.

Felhasznált irodalom/Forrásjegyzék

- http://www.neak.gov.hu/felso_menu/szakmai_oldalak
2006. évi XCVIII. törvény a biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászatisegédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól, érintett szakaszok: 36;37;42 §